

Kl. 10:54

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Ministerens forslag tager sigte på to forhold: at øge lånemulighederne for yngre landmænd samt at skabe bedre ligevægt mellem det offentlige udgifter og indtægter som følge af ordningen.

Socialdemokraterne har tidligere kunnet støtte forslaget, der gør det mere attraktivt for unge mennesker at drive jordbrug. Der er flere gange i ordningens levetid fra 1995 og frem til nu blevet indført forbedringer i lånemulighederne for yngre landmænd, som staten kan stille lånegarantier til rådighed for. Der er siden den første ordning også kommet flere valgmuligheder i den finansielle sektor, som jordbrugerne naturligvis også skal kunne få statsgaranti til.

I forlængelse af den stående debat om andre ejerformer i landbruget vil jeg præcisere, at det af mange årsager haster med at få afviklet landbrugsstøtten, ikke mindst fordi den kapitaliseres og dermed er til skade for det formål, der er med dette lovforslag, altså at hjælpe yngre jordbrugere til at få foden under eget bord. Målet er at skabe en bæredygtig udvikling af landbrugserhvervet, hvis det skal kunne være en attraktiv levevej, når unge skal vælge livsbane.

Med min ærede partifælle hr. Bjarne Laustsens ord: Man plejer i landbrugskredse at tale om tre slags gårde, nemlig herregården, kirkegården og fattiggården, og det illustrerer godt, at det ikke nødvendigvis er alt stort, der er godt. Så selv om landbruget vokser i størrelse, er det ikke nødvendigvis den sundeste udvikling. Vi ønsker at fremme en økologisk udvikling og en mindre intensiv drift, som det også fremgår af vores nyeste politiske udspil. Det centrale forhold med det foreliggende lovforslag er dog, at det oprindeligt var et socialdemokratisk forslag, og derfor vil vi også støtte de ændringer, der foreligger.

Vi er fortsat enige i sigtet med yngre jordbrugerordningen, og vi kan også slå fast, at ordningen har været gavnlig for mange yngre landmænd, der har benyttet sig af de særlige statsgarantier for realkreditlån. Vi står nu som tidligere i en situation, hvor jordbrugene vokser i størrelse og dermed også landmandens behov for at optage lån. Mange yngre landmænd udvider bedriften ved at lægge gårde sammen, og vi vil derfor se positivt på at udvide ordningen, når vi

kan se, at mange bliver ramt af udlånsloftet på de nuværende 3,9 mio. kr. Låneloftet foreslås her hævet til 4,9 mio. kr.

Dertil kommer statsgarantien for tillægslån, hvor grænsen foreslås hævet med 0,5 mio. kr. til alt 2,6 mio. kr. Ministeren foreslår i den anledning en række andre ændringer af teknisk karakter, bl.a. risikopræmie og ansøgningsfrister, som jeg i denne sammenhæng skal lade ligge. Jeg vil nøjes med at tilslutte mig.

Der er dog et efter vores opfattelse betænkeligt problem i forslaget: Ministeren agter at afskaffe bestemmelsen i lovens § 5 om, at jordbrugerne skal overholde de eksisterende mindstekrav til miljøhygiejne og dyrevelfærd. Vi kan godt anerkende ministerens argumentation for at fjerne bestemmelsen, nemlig at den ikke indgår i EU-forordningen for udvikling af landdistrikter. Det er bare meget betænkeligt at gå bort fra dette krav af den slags meget formalistiske grunde. Vi ville være meget bekymrede over udsigten til, at staten kunne yde statsgaranti for yngre jordbrugeres lån uden at knytte garantien til et krav om at overholde bestemmelserne om navnlig dyrevelfærd. Vi kunne frygte, at kvaliteten af produktionen vil falde, og vi mener i øvrigt også, at de hyppige forekomster af brud på reglerne om hygiejne og dyrevelfærd ikke gør det indlysende at svække yngre jordbrugerordningen netop her.

Vi støtter fortsat en fremadrettet, dynamisk og bæredygtig udvikling i landdistrikterne. Det danske landbrug skal blive ved med udvikle sig, så vi får en holdbar landbrugsproduktion baseret på fødevarerikkerhed, sunde fødevarer, dyrevelfærd, miljø og jobskabelse. Vi ønsker at fortsætte og styrke en omstilling af den danske jordbrugsproduktion med stigende hensyn til naturmiljø, arbejdsmiljø og dyrevelfærd. Det står vi også fast på i denne sammenhæng og vil derfor opfordre ministeren til at ændre forslaget tilbage til den oprindelige formulering.

Vi har ingen indvendinger imod, at ministeren vil lade yngre jordbrugerordningen hvile økonomisk i sig selv som følge af indkomstudviklingen, og at risikopræmien derfor kan sættes ned, hvis låneordningen giver overskud til staten inden for 5 år. Det er under alle omstændigheder en fornuftig udgift for staten at yde statsgaranti til de yngre landmænd, og med disse bemærkninger kan Socialdemokratiet gå ind for lovforslaget.